

**Nebeské království je podobné pokladu
ukrytému v poli.**

**Nebeské království je podobné pokladu
ukrytému v poli.**

17. NEDĚLE V LITURGICKÉM MEZIDOBÍ CYKLU A

Evangelium (Mt 13,44-52)

Ježíš řekl zástupům: „Nebeské království je podobné pokladu ukrytému v poli. Když ho člověk najde, zakryje ho a s radostí nad ním jde, prodá všechno, co má, a to pole koupí. Nebeské království je také podobné obchodníku, který hledá vzácné perly. A když najde jednu drahocennou perlu, jde, prodá všechno, co má, a koupí ji. Dále je nebeské království podobné síti, která se spustí do moře a zahrne všechno možné. Když je plná, (rybáři) ji vytáhnou na břeh, posadí se, co je dobré, vyberou do nádob, co však za nic nestojí, vyhodí. Tak to bude při skonání věku: Vyjdou andělé, oddělí zlé od spravedlivých a hodí je do ohnivé pece. Tam bude pláč a skřípění zubů. Rozuměli jste tomu všemu?“ Odpověděli: „Ano.“ A on jim řekl: „Proto každý učitel Zákona, který se stal učedníkem nebeského království, je jako hospodář, který ze své bohaté zásoby vynáší věci nové i staré.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Ježíš řekl zástupům: „Nebeské království je podobné pokladu ukrytému v poli. Když ho člověk najde, zakryje ho a s radostí nad ním jde, prodá všechno, co má, a to pole koupí.“ Motiv „skrytého Božího království“ nacházíme i v tomto podobenství. Ve starověku nebylo neobvyklé skrýt poklad v poli. Bližší kontext nám však poskytuje mudroslovná literatura, kde je moudrost přirovnána k pokladu (Př 2,4-5: „Budeš-li hledat moudrost jako stříbro a pátrat po ní jako po skrytých pokladech, tehdy pochopíš, co je bázeň před Hospodinem, a dojdeš k poznání Boha“). Toto podobenství nám sděluje, že něco „nesmírně cenného“ může být mezi námi přítomné, a přece nepoznané, skryté. Kdo jej pozná, dá za něj všechno: tím se myslí „nárok učednictví“ (srov. Lk 14,33: „Tak ani žádný z vás, kdo se nerozloučí se vším, co má, nemůže být mým učedníkem“). I o tomto podobenství platí to, co bylo řečeno o jiných, že ne všechny detaily se mají vyložit: některé slouží jen k dokreslení příběhu (např. nové ukrytí pokladu, koupě pole).

Nebeské království je také podobné obchodníku, který hledá vzácné perly. A když najde jednu drahocennou perlu, jde, prodá všechno, co má, a koupí ji. Opět téma „skrytosti a nepatrnosti“ Božího království (viz podobenství o hořčičném zrně, Mt 13,31). Obchodník najde úžasně vzácnou perlu (pozadí nám poskytuje opět mudroslovná literatura, Př 3,15: „Moudrost je drahocennější než perly, nevyrovnej se jí žádné tvé skvosty“). Perly byly ve starověku ceněny dokonce víc než zlato. Objev této vzácnosti má stejný

následek jako v předchozím podobenství: prodat všechno a koupit drahocenný předmět.

Dále je nebeské království podobné síti, která se spustí do moře a zahrne všechno možné. Když je plná, (rybáři) ji vytáhnou na břeh, posadí se, co je dobré, vyberou do nádob, co však za nic nestojí, vyhodí. Tak to bude při skonání věku: Vyjdou andělé, oddělí zlé od spravedlivých a hodí je do ohnivé pece. Tam bude pláč a skřípění zubů. Třetí podobenství oproti předchozím rozvíjí z jiného úhlu téma koukolu a podtrhuje, že oddělení dobrého od špatného nastane jen na konci času. Je zřejmé, že toto podobenství velmi silně promlouvalo obzvlášť k dvanácti učedníkům, kteří byli původně rybáři.

Síť byla opatřena plovákem navrchu a zátěží vespod, aby po spuštění do moře mohla zachytit všechny ryby bez rozdílu. Plná síť byla vytažena na břeh, kde se vybíraly jen dobré ryby (pro označení „špatných“ ryb se v řeckém textu používá přívlastek, který popisuje i „špatné“ ovoce: „Tak každý dobrý strom dává dobré ovoce, ale špatný strom dává špatné ovoce“, Mt 7,17). Síť zahrnující „všechno možné“ je obrazem univerzality Božího království: všichni jsou pozváni. Prozatímní podoba Božího království, pozemská církev, je corpus permixtum („složené tělo“), kde jsou učedníci skuteční, ale i „falešní“. Teprve „na konci věků“ nastane rozdělení. Soud zlých (falešných učedníků) je zde popsán pomocí tradičního obrazu „ohnivé pece“ (podobně jako v podobenství o pšenici a pleveli, v. 42; 25,41), čímž se autor odklonil od motivu rybolovu.

„Rozuměli jste tomu všemu?“ Odpověděli: „Ano.“ A on jim řekl: „Proto každý učitel Zákona, který se stal učedníkem nebeského království, je jako hospodář, který ze své bohaté zásoby vynáší věci nové i staré.“ Závěrečný komentář je vlastně dalším přirovnáním, tentokrát vztahujícím se na toho, kdo učí o Božím království. Ježíš položí nejprve otázku, zda učedníci pochopili. Jen tehdy budou totiž schopni přinášet ovoce (pochopení Ježíšova učení je základním stupněm učednictví, v. 23), totiž učit kompetentně o Božím království.

Poněkud nejasný se může zdát přechod k verši 52. Proč je najednou řeč o zákonících? Zákoník byl vykladač zákona, člověk zběhlý ve výkladu zákona. Pojítko postavy zákoníka a řeči v podobenství nám poskytne Sir 39,1-3: „Ten, kdo se cele oddává přemítání v zákoně Nejvyššího, bude vyhledávat moudrost všech předků a bude se zabývat proroctvími, bude zachovávat pořekadla proslulých mužů a ozřejmí si smysl podobenství. Bude vyhledávat skrytý smysl přísloví a svůj čas věnuje luštění podobenství.“ Zákoník je tedy prototypem člověka, který hledá smysl podobenství. Pokud nalezne jejich

smysl, bude „vy-učen“, stane se učedníkem. A takový člověk bude podle Ježíšova vzoru vynášet věci „nové i staré“ ze svého „pokladu“. Znovu se ptáme, jak souvisí „nové i staré“ s podobenstvími, na která navazuje tento závěr? Podobenství předkládají novost (neznámého) Božího království pomocí „starých“ (známých) skutečností běžného života. Toto přirovnání (hospodář vynášející nové i staré) vrhá tedy světlo i na předcházející podobenství, protože se zaměřuje na základní napětí v nich přítomné: kontinuita a diskontinuita starého a nového. A ten, kdo pochopil Ježíšova slova, nechal se vyučit, stal se podobným svému Učiteli, a proto učí stejně jako on nové věci pomocí starých a předkládá nauku o Božím království v podobenstvích. To je první rovina výkladu tohoto verše. Druhá rovina se nachází hlouběji. Ježíš v Matoušově evangeliu vystupuje jako ten, kdo pokračuje v linii „starého“, aby zároveň přinesl „nové“ (novost Božího království). On nepřišel rušit, ale naplnit slova „Zákona i proroků“ (Mt 5,17). A stejně tak každý zákoník má vynášet slova Zákona i proroků („věci staré“), ale zároveň je vykládat v Ježíšově duchu („věci nové“). Znovu je vidět, že ten, kdo je „vy-učen“, stává se podobným svému Mistru.

SHRNUTÍ

Dnešní čtení je závěrečným úryvkem oddílu o „tajemství království“. Důležité pro nás je pochopení, že Boží království je a zůstane až do konce království Syna člověka. Nesmíme tedy počítat jen se svými silami, neboť Boží království roste vlastní silou a na nás je nechat je růst mezi námi. Přítomnost Božího království tedy závisí na důvěře, kterou dáváme jemu nebo jeho Pánu. A tato důvěra může také znamenat nechat růst plevel, smířit se se špatnými rybami v síti a odolávat všem sklonům k rozlišování mezi dobrými a zlými. Boží království se pak samo nakonec ukáže jako něco úchvatného – kdo na ně narazí, nemůže jinak než dát všechno za to, aby je získal.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

O tom, co jsme si dnes četli, bychom si mohli dlouze povídat...Ale zkusme si vzít jen jedno z těch podobenství – o pokladu ukrytém v poli. Poklad je něco, co je hrozně moc cenné – mnohem víc než všechno, co máme, nebo než to, co mají naši rodiče...Je to prostě pohádkově obrovský majetek. Vaše rodina by v pohodě mohla z tohoto pokladu žít a do konce svého života by už nikdo

z vás nemusel pracovat – tak je to velký poklad! Co to ale znamená? Co je vlastně v životě to nejcennější? Bůh... On je tak bohatý, že stvořil celý vesmír, všechny planety i celou Zemi! Proto naše bohatství, peníze, hrady a zámky, továrny, všechny počítače, mobily a sladkosti celého světa jsou proti němu úplně nic. Právě proto je možné pro získání toho pokladu „dát všechno“, protože získáme mnohem víc... To ale neznamena, že už nic nemáme, ale že Bůh je v našem životě nad vším ostatním.

Starší:

Z dnešního textu si vybereme jenom část – například podobenství o pokladu v poli. Klíčové body by mohly být: najít poklad, prodat všechno, koupit poklad. Najít poklad znamená setkat se intenzivně s Bohem, takže pochopíme, že je větší, krásnější a bohatší než všechno, co máme a co jsme. Pak bychom všechno, co jsme a máme, měli „prodat“... To však není záležitost okamžiku, ale spíš dlouhodobý proces. A možná bychom mohli říci: ne „prodat“, ale „odevzdat“ vše Bohu. Prostě to vložit do jeho rukou, aby on sám mohl rozhodnout, k čemu to vše bude dobré. A podle toho, jak intenzivně odevzdáváme vše Bohu, pak také „kupujeme“ – získáváme tento poklad – Boží království. Jak jsme asi daleko v tomto životodárném procesu? A už jsme do něj vstoupili?

Zkusme si

Mladší / Starší:

Řada dnešních podobenství má společného jmenovatele: nebeské království. Ježíš se nám snaží ukázat, jaké ve skutečnosti je.

- Zkuste si na dnešní čtení vzpomenout a odhadněte, kolikrát se v textu slova „nebeské království“ objeví. A vzpomenete si, k čemu všemu ho dnes Ježíš přirovnal?
- Předchozí zamyšlení se věnovala podobenství o pokladu v poli. Můžete si společně zahrát na hledání pokladu – jeden ze skupiny „poklad“ schová a ostatní ho mají za úkol co nejrychleji najít. K pokladu může dát ten, kdo ho skrýval, nějakou nápovědu, nebo napovídat způsobem „přihořívá – hoří“
- Pokud jste sami, zamyslete se, kterou věc jste ve svém pokoji už dlouho neviděli, a zkuste ji najít. Možná to bude stejně dobrodružné!
- A dokážete vyluštit vzkaz pro „hledáče pokladu“ na následující stránce?

17. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 13,44-52

17. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 13,44-52

17. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 13,44-52

17. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 13,44-52

17. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 13,44-52

17. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 13,44-52

17. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 13,44-52

17. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 13,44-52